

Produktnavn : MARKER PEN
Ref.nr.: BDS000887_11_20111201 (NO)

Utarbeidet dato : 01.12.11 Version : 1.0
Erstatter:

1. IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1. Produktidentifikator

MARKER PEN
Bulk

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Maling

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

CRC Industries Europe bvba
Touwslagerstraat 1
9240 Zele
Belgium
Tel.: +32(0)52/45.60.11
Fax.: +32(0)52/45.00.34
E-mail : hse@crcind.com

Subsidiaries		Tel	Fax
CRC Industries Finland Oy	Laurinkatu 57 A 23 B, 08100 Lohja	+358/(19)32.921	+358/(19)383.676
CRC Industries France	6, avenue du marais, B.P. 90028, 95102 Argenteuil Cedex	01.34.11.20.00	01.34.11.09.96
CRC Industries Deutschland GmbH	Südring 9, D-76473 Iffezheim	(07229) 303.0	(07229)30 32 66
CRC INDUSTRIES IBERIA S.L.U.	GREMIO DEL CUERO-PARC.96, POLIGONO INDUSTRI. DE HONTORIA, 40195 SEGOVIA	0034/921.427.546	0034/921.436.270
CRC Industries Sweden	Laxfiskevägen 16, 433 38 Partille	0046/31 706 84 80	0046/31 27 39 91

1.4. Nødtelefonnummer

CRC Industries Europe, Belgium: Tel.: +32(0)52/45.60.11 (office hours)
Norge: Giftinformasjonen: telefon 22 59 13 00

2. FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC eller 1999/45/EC:

Helse: R20/21: Farlig ved innånding og hudkontakt.
Fysisk: R10: Brannfarlig.
Miljø: Ikke klassifisert

Produktnavn : MARKER PEN
 Ref.nr.: BDS000887_11_20111201 (NO)

Utarbeidet dato : 01.12.11 Version : 1.0
 Erstatter:

2.2. Merkingselementer

Inneholder:

Xylen (alle isomere)

Faresymbol(er):

Xn : HELSESKADELIG

R-setning(er):

R10: Brannfarlig.

R20/21: Farlig ved innånding og hudkontakt.

Sikkerhetssetning(er):

S2: Oppbevares utilgjengelig for barn.

S46: Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.

Spesielle merkebestemmelser: For profesjonelle brukere.

2.3. Andre farer

Ingen

3. SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.1. Stoffer

Ikke relevant.

3.2. Stoffblandinger

Farlige stoffer	CAS-nr	EC-nr	w/w %	symbol	R-setninger*	Merknader
Xylen (alle isomere)	1330-20-7	215-535-7	30-60	Xn	10-20/21-38	A
2-metylpropan-1-ol; iso-butanol	78-83-1	201-148-0	<10	Xi	10-37/38-41-67	B
Explanation notes						
A : stoff med EU's grenseverdi for forurensning i arbeidsatmosfæren						
B : stoff med administrativ norm						

Farlige stoffer	Registreringsnummer	CAS-nr	EC-nr	w/w %	Hazard Class and Category	Hazard statement	Merknader
Xylen (alle isomere)		1330-20-7	215-535-7	30-60	Flam. Liq. 3, Acute Tox. 4, Acute Tox. 4, Skin Irrit. 2	H226,H332,H312,H315	A
2-metylpropan-1-ol; iso-butanol		78-83-1	201-148-0	<10	Flam. Liq. 3, STOT SE 3, Skin Irrit. 2, Eye Dam. 1, STOT SE 3	H226,H335,H315,H318,H336	B
Explanation notes							
A : stoff med EU's grenseverdi for forurensning i arbeidsatmosfæren							
B : stoff med administrativ norm							

(* Forklaring setninger : se kapittel 16)

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

CRC Industries Europe bvba

Touwslagerstraat 1, 9240 Zele – Belgium

Tel (+32) (0) 52 / 45 60 11 – Fax (+32) (0) 52 / 45 00 34 – www.crcind.com

Produktnavn : MARKER PEN
Ref.nr.: BDS000887_11_20111201 (NO)

Utarbeidet dato : 01.12.11 Version : 1.0
Erstatter:

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Kontakt med øynene:	Hvis stoffet har kommet inn i øynene, må man vaske umiddelbart med vann i minst 15 minutter Søk veiledning fra lege
Hudkontakt:	Fjern forurensede klær umiddelbart, og gjennomfukt den berørte huden med store mengder vann. Vask deretter med såpe og vann Søk veiledning fra lege
Inhalering:	VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet. Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege ved ubehag.
Svelging:	Ved svelging må man ikke fremkalle brekning på grunn av aspirasjonsfaren. Hvis det er mistanke om aspirasjon, må man umiddelbart oppsøke lege

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Inhalering:	Farlig ved innånding. Symptomer: sår hals, hoste, kortpustethet, hodepine
Svelging:	Kan fremkalle kjemisk lungebetennelse. Symptomer: sår hals, magesmerter, kvalme, oppkast
Hudkontakt:	Farlig ved hudkontakt Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud. Symptomer: rødhet og smerter
Kontakt med øyne:	Kan forårsake irritasjon. Symptomer: rødhet og smerter

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Generelle råd :	Hvis du føler deg uvel, må du oppsøke lege (vis etiketten om mulig) Kontakt alltid lege hvis symptomene vedvarer.
------------------------	--

5. BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

skum, karbondioksid eller tørt stoff

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Danner farlige spaltningsprodukter
CO,CO2

5.3. Råd til brannmannskaper

Spray beholder(e) som utsettes for ild med vann for å kjøle dem ned.
Unngå innånding av røyken ved brann

6. TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

Produktnavn : MARKER PEN
Ref.nr.: BDS000887_11_20111201 (NO)

Utarbeidet dato : 01.12.11 Version : 1.0
Erstatter:

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Slå av/fjern alle antenningskilder
Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område.
Bruk egnede verneklær og vernehansker.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

La ikke produktet komme i det offentlige kloakknett og vannveier
Hvis forurenset vann når avløpssystemet eller vannveier, må man informere aktuelle myndigheter umiddelbart

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Absorber søl i egnet inert materiale
Plasseres i egnet beholder

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se del 8 for ytterligere informasjon

7. HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Holdes unna varme og antenningskilder
Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.
Utstyr må jordes
Bruk elektrisk materiell/ventilasjonsmateriell/belysningsmateriell som er eksplosjonssikkert.
Bruk bare verktøy som ikke avgir gnister.
Unngå innånding av aerosoler eller damp.
Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område.
Unngå kontakt med huden og øynene.
Vask grundig etter bruk
Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevares på et kjølig, tørt og godt ventilert sted
Oppbevares utilgjengelig for barn.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Maling

8. EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG BESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Produktnavn : MARKER PEN
 Ref.nr.: BDS000887_11_20111201 (NO)

Utarbeidet dato : 01.12.11 Version : 1.0
 Erstatter:

Eksponeringsgrenser:

Farlige stoffer	CAS-nr	metode	
EU-etablerte eksponeringsgrenser			
Xylen (alle isomere)	1330-20-7	TWA	50 ppm
		STEL	100 ppm
Nasjonalt etablerte eksponeringsgrenser , Norway			
Xylen (alle isomere)	1330-20-7	TWA	25 ppm
2-metylpropan-1-ol; iso-butanol	78-83-1	TWA	25 ppm

8.2. Eksponeringskontroll

Kontrollprosedyrer:	Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område. Holdes unna varme og antenningskilder Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.
Personlig beskyttelse:	Ta forholdsregler for å unngå kontakt med hud og øyne ved håndtering av produktet. Unngå innånding av aerosoler eller damp.
Innånding:	Ved utilstrekkelig ventilasjon, må det benyttes egnet åndedrettsvern. Luftrenserrespirator utstyrt med organisk gass-/dampinnsats (type A)
Hender og hud:	Bruk egnede vernehansker (nitril)
Øyne:	Bruk vernebrilleri henhold til standard EN 166.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende: fysisk tilstand :	Væske.
Farge :	Svart.
Lukt:	Aromatisk.
pH:	Ikke relevant.
Kokepunkt/område:	> 100 °C
Flammepunkt:	25 °C (lukket kopp)
Fordampingshastighet:	Ikke tilgjengelig.
Ekspløsjongrenser: øvre grense :	Ikke tilgjengelig.
nedre grense :	Ikke tilgjengelig.
Damptrykk:	Ikke tilgjengelig.
Relativ tetthet:	0.9 Ikke tilgjengelig.
Løselighet i vann:	Uløselig i vann
Selvantennelse:	> 200 °C
Viskositet:	Ikke tilgjengelig.

9.2. Andre opplysninger

VOC = flyktige organiske forbindelser	48 %
--	------

Produktnavn : MARKER PEN
Ref.nr.: BDS000887_11_20111201 (NO)

Utarbeidet dato : 01.12.11 Version : 1.0
Erstatter:

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Ingen farlige reaksjoner kjent hvis benyttet slik det er tiltenkt

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabil

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen farlige reaksjoner kjent hvis benyttet slik det er tiltenkt

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå overoppheting

10.5 Uforenlige materialer

Sterkt oksiderende stoff

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

CO,CO2

11. TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Inhalering:	Farlig ved innånding. Omfattende innånding av løsemiddeldamp kan føre til kvalme, hodepine og svimmelhet
Svelging:	Kan føre til gastrointestinal forstyrrelse
Hudkontakt:	Farlig ved hudkontakt Langvarig hudkontakt vil føre til avfetting av huden, føre til irritasjon, og i enkelte tilfeller til dermatitt
Kontakt med øyne:	Kan forårsake irritasjon.

Opplysninger om helsefare:

Ingen informasjon tilgjengelig

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Produktnavn : MARKER PEN
Ref.nr.: BDS000887_11_20111201 (NO)

Utarbeidet dato : 01.12.11 Version : 1.0
Erstatter:

12.1. Giftighet

Ikke klassifisert

Økotoksikologiske data:

Ingen informasjon tilgjengelig

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Ingen eksperimentelle data tilgjengelig

12.3. Bioakkumuleringsevne

Ingen eksperimentelle data tilgjengelig

12.4. Mobilitet i jord

Ingen eksperimentelle data tilgjengelig

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Informasjon ikke tilgjengelig

12.6. Andre skadevirkninger

Ingen eksperimentelle data tilgjengelig

13. INSTRUKSER VED DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt: Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte. Må ikke tømmes i avløp eller i naturen, deponeres på et godkjent avfallsdeponi.
Kontaminert emballasje: Avfallsbehandling må skje i overensstemmelse med lokale og offentlige lover og forskrifter.

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

UN-nummer: 1263

14.2. FN-forsendelsesnavn

Varenavn: PAINT

Produktnavn : MARKER PEN
Ref.nr.: BDS000887_11_20111201 (NO)

Utarbeidet dato : 01.12.11 Version : 1.0
Erstatter:

14.3. Transportfareklasse(r)

Klasse: 3
ADR/RID - Klassifiseringskode: F1

14.4. Emballasjegruppe

Emballasje - gruppe: III

14.5. Miljøfarer

ADR/RID - miljøfare: Nei
IMDG - Marin forurensning: No
IATA/ICAO - Miljøfare: Nei

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

ADR/RID - Tunnelkode: (D/E)
IMDG - Ems: F-E, S-D
IATA/ICAO - PAX: 309
IATA/ICAO - CAO: 310

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL og IBC-regelverket

Ikke relevant.

15. REGELVERKSMESSIGE OPPLYSNINGER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Sikkerhetsarket er sammenfattet i henhold til gjeldende europeiske krav.
EU-direktiv 99/45/EC
Forordning (EF) No 1272/2008 (CLP)
Forordning (EF) No 1907/2006 (REACH)

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Ingen informasjon tilgjengelig

16. ANDRE OPPLYSNINGER

*Forklaring H-setninger: H226 : Brannfarlig væske og damp.
H312 : Farlig ved hudkontakt.
H315 : Irriterer huden.
H318 : Gir alvorlig øyeskade.
H332 : Farlig ved innånding.
H335 : Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
H336 : Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

Dette produktet skal lagres, håndteres og brukes i henhold til god industriell hygieneprosedyre, og i

Produktnavn : MARKER PEN
Ref.nr.: BDS000887_11_20111201 (NO)

Utarbeidet dato : 01.12.11 Version : 1.0
Erstatter:

overensstemmelse med lovforskriftene. Informasjonen i dette er basert på den kunnskapen vi har for øyeblikket, og er beregnet på å beskrive våre produkter fra et sikkerhetsmessig synspunkt. Dette garanterer ikke spesielle egenskaper. Bortsett fra ved normal handel med tanke på studier, forskning og gjennomgang av helse, sikkerhet og miljøfarer, må ingen del av disse dokumentene reproduseres på noen måte uten skriftlig tillatelse fra CRC. Industriell hygienep praksis og rette seg etter enhver lovregulering. Informasjonen som medfølger er basert på vår nåværende kunnskap og er tenkt å beskrive våre produkter ut ifra et sikkerhetsmessig synspunkt. Det garanterer ikke spesifikke egenskaper.

